

A la tardor el Montseny és del color de l'aram

"Cada tardor, quan els canvis de color són tan estridents en les muntanyes, convido a anar-hi a passar unes hores en dia assolellat i de cel ben blau"

AGUSTÍ CASANOVA I MASFERRER

Cada tardor recordo als lectors que a no gaire distància de la ciutat de Girona hi ha un massís d'extraordinària bellesa paisatgística, el Montseny, i que actualment amb l'eix transversal la distància és a tret de pedra. Només cal tenir-ne ganes. Girona hi viu d'esquena, són molts els que m'han dit que no hi han estat mai i que la seva tendència natural és pujar envers el nord, mai al sud. Per això cada tardor, quan els canvis de color són tan estridents en les muntanyes, convido a anar-hi a passar unes hores en dia assolellat i de cel ben blau.

A la tardor el Montseny és del color de l'aram

Efectivament el Montseny en el període de la caiguda de la fulla del faig esdevé un quadre policromat, ors i grisos plumbis, el blanc brillant de la plata i els coures, els taronges, els glaucs, verds desmaiats, i els verds foscos dels pins, els blaus pàl·lids dels avets, tots hi són presents, i les fulles lluiten per romandre enganxades al ramatge, però la tardor té estisores i destrals i va tallant els branquells secs i el fullatge arrugat. Les fulles cauen dels arbres a terra formant una massa de floridura, impregnada de líquids llefiscosos i fongs, que es va podrint tot desprenent una ferum humida i resclosida, característica de la vegetació putrefacta. En el mes de desembre no penja ni una fulla del faig, els arbres són esquelets i la seva transparència permet veure un massís rocós, feréstec, d'una sobrietat i nuesa mineral esgarrifadora, talment com gegants petrificats d'una època mítica, de quan els déus del cel lluitaven contra els déus de la terra.

En l'hort de la casa rural abandonada han crescut esbarzers i bardisses, manyocs de filferro rovellats, i en les vinyes oblidades, que feien un vi petit i trencadís, sense massa cos a causa de la pluja, algun cep perviu i sembla una aranya capgirada amb les cames eixarrancades. Algun cop he escrit que si s'agafa amb la mà el pàmpol sec d'un sarment de vinya s'agafa amb la mà tota la tardor, els grocs i els morats, els blancs i granats, els vermells i els taronges, els verds pàl·lids, els nervis marcats del sarment com l'ossamenta visible dels arbres, la fulla més que agostejada, morta, com la natura en general que dorm en estat de letargia preparant-se pel fred hivern i per un nou ressorgiment esplendorós a la primavera. Tanmateix la fruita que més representa la tardor és la magrana, amb la seva capa de pell de bronze i els seus grans encesos.

Algun mas en les vessants del Montseny ha estat recuperat, la majoria deixats i enderrocats (coneixia algunes

famílies que hi vivien; què es deu haver fet d'aquella bona gent?). Els que estan actius són propietat d'algun ric, centres de natura, d'esbarjo, turisme rural amb un càmping de muntanya.

Després de l'era glaciària, quan el gel que encatífava el terra es va anar fonent, el massís del Montseny actuà de petit rebost per a tot el continent europeu, que de nou es va tornar a repoblar botànicament i zoològicament; en aquest sentit el massís és un fidel mostrari floral d'Europa, com antigament també ho fou de la fauna. Per aquesta raó el 1978 la Unesco va declarar el Montseny, Reserva de la Biosfera, ja que representa un dels millors pulmons per als barcelonins tan necessitats d'aire pur i fresc.

Tanmateix, no sols purifica l'aire, és igualment un dels espais més bonics de Catalunya, fins a l'extrem que en els dies festius és tanta la gent que el vol visitar que els guardes forestals a vegades impedeixen l'entrada ja que el paratge no admet tanta gent i també per no alterar la quietud i el silenci regnants. La paraula Montseny ve del llatí, monte signi (muntanya del senyal); els diferents monts representaven un conjunt de signes orientatius que situaven als viatgers o les tropes romanes en el seus desplaçaments. El Turó de l'Home en el segle XVIII era nomenat Turó de l'Home Mort, perquè vist des de Cardedeu, Sant Celoni, Llinars del Vallès fa la impressió visual d'una persona estirada com els morts. Aquest mot s'ha escurçat i ara "Turó de l'Home" té un significat imprecís de tal forma que hi ha qui pensa que fa referència a l'home de l'observatori meteorològic. Matagalls és l'altre turó, muntanya màgica, escenari d'aquellarres protagonitzats per les bruixes de Viladrau i on durant el temps de la dictadura se celebrava el famós aplec com un acte d'afirmació catalanista que reunia gent de molts punts de Catalunya.

El Montseny és un massís desmembrat del Pirineu amb la descarada intenció de capbussar-se al mar Mediterrani. L'illot de Sa Palomera de Blanes és el nedador més avançat del grup de muntanyes i és també el que marca el principi de la Costa Brava, les altres romanen de moment quietes, atrapades entre les comarques de la Selva, el Pla d'Osona i el Vallès Oriental. No es pot negar que el Montseny és un contrafort del Pirineu per la morfologia geomètrica dels seus pics -les Agudes té la forma de triangle punxant, tal com els nens dibuixen les muntanyes- i també per la botànica: grans extensions d'avets coronant els cims, fagedes, rouredes, aulets i pinedes.

Des de Sant Marçal, on neix la Tordera, si es contempla les Agudes, que s'alça com un colós tel·lúric, s'observen ben visibles les marques de les antigues glaceres, un mont de rocam, igual que en els empits de moltes muntanyes pirenaïques. Observar des de Can Ferrer com la boirina es desarrapa dels cims i les carenes i s'esllavissa lentament, igual que llengües de cotó, fregant les faldes i cova la vall és un espectacle d'una exquisidesa poètica meravellosa.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/10/14/tardor-montseny-del-color-laram/747945.html?utm_source=rss